

Úloha 2: Fotoionizace atomu.

Termín odevzdání: 28. března

Valenční elektron v alkalickém atomu je v základním stavu s orbitálním momentem popsaným kvantovým číslem $l = 0$. Spin elektronu je $1/2$, takže elektron má také celkový (orbitální plus spinový) moment hybnosti $1/2$. Atom je ionizován pulzem kruhově polarizovaného světla, přičemž výběrová pravidla diktují, že orbitální moment hybnosti odcházejícího elektronu musí být $l = 1$ a projekce celkového momentu hybnosti elektronu M na osu danou směrem šíření světla po ionizaci musí být o jednu větší než projekce celkového momentu hybnosti před ionizací. Úhlové stupně volnosti ionizovaného elektronu jsou tedy dány pravidly pro skládání momentu hybnosti $l = 1$ a $s = 1/2$, takže elektron je v některém ze stavů celkového momentu hybnosti $|JM\rangle$, kde hodnota J může být libovolná povolená pravidly pro skládání momentu hybnosti $1 + 1/2$ a hodnota M musí být $+1/2$ nebo $+3/2$.

- Najděte všechny stavy $|JM\rangle$ vyhovující těmto podmínkám a vyjádřete je pomocí separované báze $Y_{lm}|s\rangle$, kde Y_{lm} pro $l = 1$ jsou sférické harmoniky a $|s\rangle = |+\rangle, |-\rangle$ je báze ve spinovém prostoru (3 body).
- Předpokládejte, že elektron může být uvolněn v libovolném z těchto stavů se stejnou pravděpodobností a najděte redukovanou matici hustoty pro takový smíšený stav spinu elektronu (částičnou stopou přes orbitální moment hybnosti) (3 body).
- Najděte polarizační vektor odpovídající této matici hustoty (viz cvičení 12 z minulého semestru) (2 body).
- Najděte pravděpodobnosti naměření různých hodnot projekce spinu elektronu do směru osy šíření světla (2 body).

Poznámka: Pravděpodobnosti nalezení jednotlivých kaplovaných stavů se ve skutečnosti pro konkrétní atomy a frekvence a polarizace světla dají spočítat [1], ale k tomu bychom potřebovali detailnější vlnové funkce včetně radiálních částí, což je nad rámec tohoto cvičení, takže jsem pro jednoduchost poněkud uměle předpokládal rovnoměrné zastoupení všech stavů.

[1] J. Kessler, *Polarized electrons*. Springer Series on Atomic, Optical, and Plasma Physics 1986.